

S cvičkom med vinogradi

Prireditev je pomembna tako z rekreacijskega kot tudi kulturno-etnološkega vidika – Na južnem pobočju Trške gore je glede na površino postavljenih največ zidanic na svetu

Že veste, kako boste začeli leto 2024? Predlagamo vam udeležbo na tradicionalni rekreativni prireditvi, ki jo vsako zadnjo soboto v januarju organizira Turistično društvo Otočec in sliši na ime *S cvičkom med vinogradi*. Pa brez skrbi, prireditev nikakor ne promovira pretirnega pitja (cvička), temveč je njen poudarek namenjen pohodništvu, turizmu zidanic, ki je zelo razširjen na Trški gori, ter ponudbi lokalnih pridelkov in dolenske kuhinje. Petnajst kilometrov dolga pot je nezahtevna in zato primerna tudi za tiste z manj kondicije. Smo vzbudili vašo radovednost? Potem si letošnji 27. januar rezervirajte za spoznavanje tega dela Dolenjske.

Kot je v imenu Turističnega društva Otočec povedala Livija Majerle, prireditev *S cvičkom med vinogradi* poteka že vse od leta 1994. Pohod je bil sprva organiziran pod imenom *Cvičkova gaz*, leta 2012 pa je omenjeno turistično društvo pripravilo popolnoma nov pohod z drugačno, zanimivejšo traso in seveda tudi novim imenom *S cvičkom med vinogradi*.

»Pohod kljub spremembam ni zahteven in poteka po gozdnih, makadamskih in asfaltnih poteh vinskih gorc Grčevja in Trške gore. Vsako leto se pohoda udeleži med 300 in 700 pohodnikov iz cele Slovenije, nekaj jih pride celo iz sosednje Hrvaške. Najlepše se imamo, ko so vinske gorice pokrite s snegom,« pravi Livija Majerle.

Glede na površino največ zidanic na svetu

Organizatorjem dogodka je v letih 2021 in 2022 načrte prekrizala epidemija koronavirusa, zaradi česar pohoda niso izpeljali, lani pa so tradicijo ponovno obudili. Letošnji pohod bo že 28., prireditev pa je pomembna tako z rekreacijskega kot tudi kulturno-etnološkega vidika. Kot poudarja Livija Majerle, se pohodniki še pred začetkom pohoda seznanijo s ponudbo tukajšnjih krajev, nato pa se odpravijo na 15 kilometrov dolgo pot. »Na njeni trasi si obiskovalci lahko ogledajo veliko zanimivega, od gradov, cerkva, stolarske lipe, potomke najstarejše trte do odprtih zidanic. Na vmesnih postojankah lokalnih društev lahko degustirajo domač kruh,

mesnine, zidaniško kulinariko, piškote, pecivo ter cviček, ponekod pa jih pričaka tudi dobra glasba.

Mimogrede, ste vedeli, da je Trška gora ena najbolj znamenitih vinskih gor v Sloveniji? Na njenem južnem pobočju je glede na površino posajenih največ zidanic na svetu. Razprostira se med dvema gradovoma, na vzhodu je Stari grad, na zahodu pa Hmeljnik. In prav v tem vinorodnem okolju so svoj navdih našli Marjan Kozina, virtuoz na frajtonarici Lojze Slak in slavni harmonikar Henček.

Naj dodamo, da ime Trške gore, ki se na 428 metrih nadmorske višine vzpenja nad Novim mestom, izvira iz dejstva, da je nekoč spadala k bližnjemu trgu Novemu mestu. Lastniki večine posestev so bili namreč Novomeščani. Posest na Trški gori je imel tudi cistercijanski samostan v Stični – podaril jim jo je ob ustanovitvi samostana leta 1136 oglejski patriarh Peregrin. V ustanovni listini se omenjata *Willam Wingarten* (gre najverjetneje za pristavo in vinski hram) in pa vas Bajnof (iz nemške besede *Weinhof*, kar pomeni vinski dvor) – to ime je ohranjeno do danes. Na vrhu stoji romarska cerkev Marijinega rojstva, ki jo je že leta 1623 dal postaviti opat stiškega samostana Jakob Reinprecht, danes je v upravi župnije Št. Peter-Otočec. Poleg nje rastejo štiri lipa; najmočnejša med njimi je z 830 centimetri obsega debela tudi najdebelejša dolenjska lipa. Z vrha se odpira lep razgled na Dolenjsko s Krko, Novo mesto in Gorjance. Blizu Trške gore je 605 metrov visoki hrib Turn, ki je

■ Trška gora ena najbolj znamenitih vinskih gor v Sloveniji.

najvišja točka med Trdinovim vrhom in Kumom. Na Trški gori so, kot smo že omenili, poznane vinske gorice, kjer vinogradniki pridelujejo najboljši cviček. In slednjega je omenjal že Valvasor. Naj dodamo le še, da lahko ob vznožju Trške gore obiščete še obširen kompleks Kmetijske šole Grm skupaj z ampelografskim vinogradom.

Do edinega slovenskega gradu na otoku

Če vam bo po pohodu ostalo še kaj moči (in seveda časa), vas v Turističnem društvu Otočec vabijo, da obiščete še kraj, po katerem nosi društvo ime. Otočec leži ravno na sredini poti med Ljubljano in Zagrebom in je tako odlična postojanka za dnevne izlete. Od Novega mesta je oddaljen le šest kilometrov in je poznan kot najlepša turistična točka na Dolenjskem. Najbolj obiskana turistična točka je zagotovo romantičen grad, ki stoji

na otočku sredi reke Krke. Obdajajo ga grajski park in gozdovi. Obiskovalcem so tu poleg prestižnega hotela, restavracije in vrhunske vinoteke v vinskem stolpu na voljo tudi najrazličnejše športne in prostočasne dejavnosti.

In ker je Grad Otočec edini grad na otoku v Sloveniji, velja možnost njegove bogate turistične ponudbe vsekakor izkoristiti. Sicer pa se krajevna skupnost Otočec po besedah Livije Majerle lahko pohvali kar s tremi gradovi na zelo majhni površini: poleg Gradu Otočec sta to še Stari Grad in Grad Struga. Zadnja dva gradova sta trenutno zaprta in si ju obiskovalci lahko ogledajo le od zunaj. A brez skrbi, boste pa zato toliko bolj uživali v prekrasni naravi ter pregovornem gostoljubju in prijaznosti dolenjskih ljudi.

Mogoče za konec še na ogled reke Krke, enega od nepogrešljivih naravnih elementov, ki dajejo podobo Otočcu? V tukajšnji krajevni skupnosti so na Krki kar trije jezovi – v Mačkovcu, Lešnici in na Otočcu. Prav tako so za te kraje značilni leseni mostovi. En je v naselju Otočec, dva pa vodita na grajski otok. Pred Mačkovcem se Krka znatno razširi in ustvarja številne brzice, otočke in otoke, ki so značilni samo za Krko. Pri Otočcu se plitvo pod gladino v obliki obsežnih podvodnih pragov ponovno začne izločati lehnjak. Nadgradnja pragov so otoki, na katerih raste pestro obvodno rastlinstvo. Ob srednjem letnem vodostaju je tu okoli 30 večinoma manjših otokov, največji med njimi je seveda grajski otok. Po teh edinstvenih rečnih otokih je kraj tudi dobil svoje ime. Tako, zdaj torej veste (skoraj) vse, zato vam preostane le še, da tudi sami odkrijete lepote in posebnosti tega dela Slovenije. ■

Katja Željan

■ Romantičen grad Otočec stoji na otočku sredi reke Krke.